

Kalıcı İzler Bırakmak

Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE) Tarihçe Kitabı İçin Mart 2012'de Kaleme Alınan Kısım

“Amansız rekabet”, “hız”, “koşturmaca” ve “karmaşa”!

Sürüp giden hayatlarımızı betimleyen çevresel faktörler, bu kelimeler içine sıkıştırılmayı hak ediyor. Zaman geliyor, düşünen hayvan olmakla övünen biz insanlar, karıncalar gibi küçücük dünyalarımıza hapsolmuş, biteviye aynı yolları gidip geliyor, fark yaratmak, dünyada kalıcı izler bırakmak bir tarafa günlerimizi, gecelerimizi, aylarımızı biri birine karıştırır oluyoruz.

Zaman, farkında olalım veya olmayalım, akıp gidiyor, eksiliyor yaşamın bize sunduğu fırsatlar. Sadece yaptığımız tercihlerin doğruluğu, tutarlılığı veya yanlışlığıyla yol alıyor, geriye izler bırakıyor veya kaybolup gidiyoruz, bu karmaşanın arasında.

Bir Mimar Sinan, bir Nazım Hikmet, bir Oğuz Atay, daha yüzlercesinden birinin tutkularını hissedebilmek ve belki onlar gibi olabilmek, geniş kitleler için eserler bırakabilmek belki hayal bile gelmiyor, bizlere. Sinan, “ışıkla yazılsın adım, sonsuzluğa” demiş, dostu Sai'ye.

Birer sanatçı değiliz, geniş kitlelerin önünde temsil vermek, eserler bırakmak aklımıza bile gelemeyecek belki. Ama bir iz bırakmak gerimizde, çok büyük tutkulara ve sanatçı bir ruha gerek de yok her zaman.

Nasıl mı?

Bir parçası olduğumuz ailelerimiz, işyerlerimiz, mesleklerimiz ve sosyal hayata yaptığımız katkılarla var oluyor, farkında olalım ya da olmayalım anılar bırakıyoruz, geride.

Aile; pek çok toplumda olduğu gibi en öncelikli tercihimiz, öyle de olmalı. İstesek de istemesek de başrolde olduğumuz en önemli sahneyi

barındıran yuvamız ve sevdiklerimizle bütün olmuş esas yaşam alanımız, bize bu imkanı fazlasıyla sağlamakta. Sevgi ile temeli atılmış bir aileden ÷lkemize ve topluma yeni filizler sunmak belki de bunların ilki.

İşlerimiz, mesleklerimiz; geçimimizi sağladığımız ekmek kapılarımız ise hem kendi benliğimizi, yeteneklerimizin önemli bir bölümünü geliştirdiğimiz, hem pek çok meslektaşımızla ve iş insanıyla birlikte etkileşime girip ürettiğimiz yegane platform. Orada ne sahneler, başrol, yardımcı aktör ve aktrislikler beklemekte bizi.

Toplumsal hayatın diğer alanlarında üstlendiğimiz rol ve sorumluluklar yanında, hobilerimiz, sanatsal, sportif ve sivil hayata dair tercihlerimizle hep sahnedeyiz aslında.

Ancak, günümüzün iletişim imkanlarıyla mekan kavramından dahi arınmış iş hayatımız ve mesleğimize ayırmak zorunda olduğumuz zamanların fazlalığı ve öncelikli konumu, kalıcı izler, eserler bırakma anlamında en fazla imkanı sunan realitemiz.

Felsefik yönden ne kadar evrilmiş olursak olalım, sosyolojik açıdan hangi tasnifte, nerede durursak duralım, kendimizi geliştirme ve ifade etme imkânını bulduğumuz en temel çevre, okul günlerimizden sonra işlerimiz, işyerlerimiz ve mesleklerimiz.

Tüm bu açılardan oldukça şanslı bir insan olduğuma inanıyorum. İyi ve köklü bir gelenekten gelerek ve eşimle birlikte yeşerttiğim ve hep birlikte yürüdüğümüz bir aileye sahibim, öncelikle.

Bunun yanında, Maliye gibi köklü bir geçmişi barındıran, devlet yönetiminde hiçbir dönem etkinliği ve gücünü yitirmemiş bu büyük okulda meslek hayatına başladım. Muhasebe denetmeni olarak geçen ilk on yıllık meslek hayatım, bana hem ÷lkemin pek çok köşesini, hem insanlarımızı ve devlet yönetiminin pek çok ayrıntısını öğrenme, anlama ve tanıma fırsatı sundu. Derin bir mevzuat bilgisine olan gereksinim yanında, ÷lke gerçeklerinin ortaya çıkardığı çözülmesi, aşılması gereken onca sorun arasında, kamu yönetimindeki zorlu virajları ve “en kötü kararın bile kararsızlıktan evla olduğunu” öğrenmeme vesile olan izleyen yıllar...

Çok sevdiğim bir genel müdürümün, *“böyle bir projede, ömrü hayatınızda bir kez daha görev alma şansı bulamayabilirsiniz”* diye adlandırdığı *“say2000i”* projesinde geçen koca dört yıl, bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanır hale gelmenin, daha da güzeli bunu pek çok meslektaşımın paylaşır olmanın hazzıyla su gibi geçip gitti.

2003 yılında İstanbul Altın Borsası’nda mali ve idari işler müdürlüğü görevini üstlenmem istendiğinde, önceleri bu farklı kurumsal çerçevenin gerekliliklerini yerine getirme anlamında biraz ürkmüş ama oldukça da heyecanlanmıştım. Ülkemizdeki, organize ve teşkilatlanmış üç borsadan en az bilineni olan Altın Borsası, keşfedilmeyi bekliyordu.

Ama pek çok kapıyı açan bir anahtara sahip olduğumu, köklü bir meslekten ve o mesleği icra ederek yetiştiğim Maliye Bakanlığı terbiyesinden gelmenin ne gibi avantajları ve farklılıkları olduğunu görme şansı buldukça ve tecrübeler kazandıkça ne kadar şanslı olduğumu bir kez daha anlama fırsatım oldu. Bu yaşanılmış süreçler sonucunda gördüm ki; altın anahtar mesleğim ve o mesleği nerede, ne kadar meslek kurallarına sadık kalarak icra ettiğimmiş.

İstanbul Altın Borsası’nda birlikte çalışma fırsatı bulduğum değerli meslektaşım, idari bir konuda hızla karar alınması gereken bir durumda, titizliğime kızarak, *“kendi kendinin denetim elemanı olmayı bırak”* diye çıkmıştı, beni biraz tereddütte görünce.

Ama meslek bilinci, birikimi ve etiği ile yoğrularak görev yapmanın eninde sonunda *“fark yaratan”* konumuna taşıyabileceğini de bu sürecin içinde öğrenme şansı buldum.

2007 yılında sigortacılık alanında yüksek lisans eğitimi aldığım günlerde, *“Sigorta Muhasebesi ve Denetimi”* dersinde, *“Sigorta İşletmelerinde İç Denetim”* konusunu dönem ödevi yapmak için seçtiğimde, yaptığım tüm aramalar beni Türkiye İç Denetim Enstitüsü’ne yönlendirmişti. TİDE’nin *İç Denetim Dergisi*, alanında en etkin referans kaynağı olarak çalışmamda bana çok yardımcı olmuş, yön vermişti. Hatta konusunu farklı bir dalda belirlediğim tezime danışmanlık yapan Sn. Prof. Dr. Ali Rıza OKUR, *“Sigorta İşletmelerinde İç Denetim”* başlıklı

dönem ödevimi görmüş olduğu için, beni bu konuda çalışmalarımı sürdürmeye ikna için epey dil dökmüştü.

Hemen sonrasında, İstanbul Altın Borsası'nda tekrar esas mesleğimi icra etmem, teftiş kurulu başkanlığı görevini üstlenmem istendiğinde ise akademik çalışmalar vesilesiyle izlemeye başladığım **Türkiye İç Denetim Enstitüsü**'ne üye olmaya hiç tereddüt etmeden karar verdim.

Üye kayıt numaram, "1453". Unutmaya imkan olmayan ve o önemli tarihe işaret eden bu sayılar, 2003 yılında biraz endişe ederek geldiğim İstanbul'a gizli şifrelerle mesaj veriyor, sanki.

Dört yıl önce yaptığım tercihle üyesi ve aktif bir gönüllüsü olmayı seçtiğim TİDE, yıllar sonra tekrar kendi kurumumun denetim süreçlerinde aldığım görev itibariyle bana ciddi anlamda destek ve güç sağladığı gibi, kamudaki meslektaşlarımla da yeniden aynı platform içerisinde bir araya gelmeme vesile oldu.

Mesleğe katkı sağlamak, akademik ilişkilerin güçlendirilmesi, teorisyenler ile uygulamacılar arasındaki irtibatın kalıcı olarak kurulması ve iç denetim mesleğinin gelişiminde akademik çözümlerin ulusal çözüm noktası olma anlamında katma değer yaratmak misyonunu üstlenen akademik ilişkiler komitesinin gönüllü bir üyesi olarak edindiğim deneyim ve gelişim ivmesini anlatmak ise bu zaman ve bu kağıt parçası ölçütünde imkansız olmanın ötesinde, yazının konusunu da hayli aşmakta!

Kurulmasına dair hedeflere kulak misafiri olmakla, hayata geçişine dair günlere tanıklık ettiğim **TİDE Mesleki Gelişim Akademisi'nin TİDE'nin** üstlendiği mesleki öncülüklere ne anlamda önemli bir örnek daha teşkil ettiğini ise hali hazırda, umut ve güvenle izlemekteyim.

Yetkin veya yeterli olup olmaması bir tarafa, doğru referanslara atıfta bulunmayan, geçerlilik anlamında uluslararası platformda ciddi bir değer ihtiva etmeyen mesleki eğitimler ve sözde sertifikaların ortalık yerde pazarlanmaya çalışıldığı bir ortamda, **TİDE'nin ve Mesleki Gelişim Akademisi'nin** ne denli önemli ve gerçekçi adımlara vesile olduğunu gözlemliyor, meslektaşlarımızı ne çok işin beklediğini görebiliyorum.

Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün vizyon ve misyonunda ifadelerini bulan, öncü, uluslararası referans kaynağı ve tüm taraflar için güvence ve katma değer yaratmak iddialarının geride kalan onbeş yılda ne gibi kazanım ve mesleki adımlarla mümkün olabildiğini görebilmek için tarihi iyi ve doğru bir açıdan okuyabilme gereği mutlak.

“Şanslıyım” demiştim. Bu büyük ve güçlü organizasyonun dört yıl önce henüz üyesi iken, bugün bir parçası ve gönüllü bir neferi olabilmek nasip oldu, zira.

Pek çok unvan altında, farklı görev ve misyonlar yerine getirmiş ben, herhangi bir platformda sorulduğunda, “mesleğiniz nedir?” diye, gururla, “denetim elemanı”, diyorum. Öyle ya, kendi kendimin denetim elemanlığını bile yapmaktan vazgeçemediğime göre.

Topluma, meslektaşlara, meslektaş adayı gençlere, onları yetiştiren ve pek çok meslekte olduğu gibi, iç denetim alanında da verdikleri veya yönlendirdikleri eserlerle fark yaratan akademisyenlere, mesleğin etik ve uluslararası standartları ve doğru referansları ışığında destek olabilmek ve hepsinden önemlisi mesleğe kalıcı katkılar sağlayabilmek, Türkiye İç Denetim Enstitüsü'nün tüm üyelerinin geride bırakacakları yegane izler olacak, belki de...

Sahne, tüm gönüllü meslektaşlarımızı beklemekte!

A.Murathan BAYRI